

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Екатерина Иванова Михайлова, преподавател по история на държавата и правото в департамент „Право“ в Нов български университет, определена за член на научно жури със Заповед З-РК-93/06.01.2021 г. на Ректора на НБУ

Върху научните трудове, представени за участие за конкурс за заемане на академичната длъжност доцент в НБУ, в професионално направление 3.6. Право (финансово и данъчно право и данъчен процес), обявен в ДВ бр. 95/06.11.2021 г., с кандидат гл. ас. д-р Гинка Валериева Симеонова.

На основание определянето ми за член на научно жури изготвям настоящето становище относно обявения и описан по-горе конкурс. Становището е съобразено с изискванията на съществуващия Закон за развитие на академичния състав, изискванията на Правилника за приложение на закона и Наредбата за развитието на академичния състав в НБУ.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет.

В конкурса е представила документи за участие гл. ас. д-р Гинка Валериева Симеонова, която е единствен кандидат. От тях може да се направи заключението, че кандидатът е изпълнил изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, а именно:

Кандидатът удостоверява с диплома, че е придобила през 2014 г. образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.6 Право в СУ „Св. Климент Охридски“.

Представила е монографичен труд както следва: „Публични вземания без данъчен характер с произход от Европейския съюз“, Издателство на НБУ, 2021 г. ISBN 978-619-233-158-0

Д-р Гинка Валериева Симеонова е главен асистент в департамент „Право“ на Нов български университет от април 2017 г., т. е. заемала е тази длъжност повече от две години според изискванията на НБУ.

Кандидатът гл. ас. д-р Гинка Валериева Симеонова покрива и видно от представената справка самооценка, за по-голямата част от критериите по Закона за развитие на академичния състав и изискванията на Правилника за приложение на закона и Наредбата за развитието на академичния състав в НБУ, надхвърля изискуемите показатели за минималните национални изисквания, както и задължителните условия на НБУ за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Предвид гореизложеното мога да направя извода, че кандидатурата на гл. ас. д-р Гинка Симеонова съответства на минималните национални изисквания и на допълнителните изисквания на НБУ за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6. Право (финансово и данъчно право и данъчен процес).

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Представеният в конкурса монографичен труд „Публични вземания без данъчен характер с произход от Европейския съюз“, Издателство на НБУ, 2021 г. ISBN 978-619-233-158-0 с рецензенти проф. Райна Николова, д. ю. н. и доц. д-р Евелина

Димитрова и научен редактор: доц. д-р Катерина Йочева е с обем от 418 страници. Те са разпределени в 5 глави, с увод и заключение. Приложена е и литература по темата, която е използвана от авторката. Констатацията ми е, че цялостното оформление на работата, включително съдържанието, бележките под линия, цитиранията, списък на използваната литература, отговарят на утвърдените академични стандарти и представляват съществени научни приноси. Без претенция за изчерпателност ще посоча най-важните според мен.

В монографията за първи път се прави цялостно изследване на публичните вземания без данъчен характер с произход от Европейския съюз (ЕС). Те представляват обособена група, част от регламентираните в чл. 162 ДОПК публични вземания. Характеризират се със специфични белези, които ги отличават същностно от останалите публични вземания. Основна тяхна черта е връзката им с правото на ЕС. Именно правилата, уредени в него и в националните законодателства на държавите членки, са източник на правното основание за възникването, развитието и погасяването на финансовите правоотношения, чийто предмет са публичните вземания без данъчен характер с произход от ЕС.

Поставя се акцент върху връзката на тези вземания с интеграционните процеси в самата общност, базирана на взаимна обусловеност и необходимост от сътрудничество. Анализира се същностната характеристика на тези вземания през понятието „без данъчен характер“. Причината е, че те имат за цел не само да осигурят финансов ресурс, който да осигури постъпления в националните бюджети или в бюджета на Съюза, но и служат за защита на основни права и свободи в рамките на ЕС.

Посредством тяхното ефективно изпълнение се прилагат основни принципи, на които се базира възможността за функциониране на ЕС като обединение изобщо. В основата на изпълнението на тази група вземания стоят реализацията на принципа на добро финансово управление, принципа на защита на финансовите интереси на Съюза, защита на свободната и лоялна конкуренция, сътрудничество по наказателноправни и гражданскоправни въпроси.

Публичните вземания без данъчен характер с произход от ЕС притежават двойка цел. От една страна, те са с паричен характер и постъпват в бюджета. От друга, тяхна основна задача е осъществяването на обезщетителния/възстановителен характер, който имат.

Определя се кои точно публични вземания се включват в групата на публичните вземания без данъчен характер с произход от ЕС. Разгледани са пет подвида публични вземания. Изследва се най-съществената прилика между тях, освен обвързаността им с чужд правен ред (правото на ЕС или национално право на държава членка). Това е юридическият факт, част от сложния фактически състав по реализацията на вземанията, който се явява основополагащ за развитието на финансовото правоотношение.

Анализиран е фактът, че публичните вземания без данъчен характер с произход от ЕС притежават редица особености във връзка с актовете, които ги установяват. Друга характеристика, която се изследва и обобщава, е свързана с начина, по който се изпълняват публичните вземания без данъчен характер с произход от ЕС.

Монографията очертава и няколко недостатъка на съществуващата правна уредба, свързана с публичните вземания без данъчен характер с произход от ЕС. Спецификата на правото на Съюза с пряко приложение в РБ трябва да бъде все по-често обект на преосмисляне от законодателя, когато националният ни правен ред регламентира институти, свързани с приложението на подобни общоевропейски правила. В този контекст са направени и няколко предложения *de lege ferenda*.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации, направени след назначаването на академичната длъжност „гл. асистент“, вкл. оценка на изискването за рецензираност на изданията

Приложените от кандидата в конкурса 15 научни статии не са участвали в процедурата за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. Посочената по-горе висока научна активност на кандидата, показва че публикациите са с насоченост основно в областта на финансовото и данъчното право. Авторът не се страхува да анализира проблеми, които са нови или недостатъчно проучени в научната литература и представляват задълбочени проучвания и анализи, които са публикувани в авторитетни издания.

3. Цитиране от други автори

Кандидатът гл. ас. д-р Гинка Валериева Симеонова е посочила 10 цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране. Този показател говори, че кандидатът е добре известен като автор, който анализира и публикува научни разработки и се ползва с авторитет и уважение сред другите автори, изследващи сходна материя.

III. Учебна и преподавателска дейност

Кандидатът гл. ас. д-р Гинка Валериева Симеонова изпълнява всички критерии на НБУ за преподавателска натовареност, по всички показатели. Нейната преподавателска дейност в НБУ започва през 2015 г. като асистент по финансово и данъчно право. През 2017 г. е назначена на академична длъжност главен асистент. Води аудиторни и извънаудиторни курсове в магистърска програма „Право“.

Д-р Симеонова е предложила и разработила два нови за програма „Право“ курса – „Митническо право“ (задължителен курс) и „Правен режим на държавните помощи“ (избираем курс). Кандидатът напълно изпълнява академичните си задължения, работи в електронния обучителен модул „MOODLE – НБУ“.

Организира провеждане на конференции, дискусии, публични лекции, цикъл семинари. Създава и ръководи Кръжок по Данъчно право и процес. Подготвя студенти за участия в национални състезания. Участва като обучаем в програми за обучение, провеждани в университета. Средната оценка за удовлетвореност от анкетите на студентите е над 4.88 при максимална 5.00.

IV. Административна и обществена дейност

Гл. ас. д-р Гинка Симеонова е член е на съвета на департамент „Право“ и на програмния съвет, в чиито заседания и работа редовно участва и се включва активно в проектите на департамента, вкл. в текущия проект за изследване на юридическото образование по проект „Права на човека“ в България, в който департамент „Право“ на НБУ си сътрудничи с Министерството на правосъдието и с Норвежкия център по права на човека.

Тя също така има и впечатляваща обществена и професионална активност: експертна дейност в областта на законодателството; член на Съюза на юристите в България, член на редколегията на Юридическо списание на Нов български университет (Law Journal of NBU).

Д-р Симеонова е и Мудъл-координатор за колегите от департамент „Право“.

V. Лични впечатления от кандидата

Познавам гл. ас д-р Гинка Симеонова от 2015 г. Впечатленията ми от нея се задълбочиха след като станах ръководител на департамент „Право“ и в това си качество констатирах, че тя е един изключително работлив, всеотдаен и коректен колега. Включва се активно във всички дейности, които се организират от департамента ни, а често самата тя ги инициира. Освен това имам впечатления и за работата ѝ със студентите, които д-р Гинка Симеонова ангажира в провеждането на многобройни инициативи. Тази ѝ дейност се одобрява от студентите ни и те с желание участват в инициативи в областта на данъчното и финансово право. Не мога да не отбележа дейността ѝ в един тежък период за департамент „Право“ по време на Ковид-пандемията, когато асистентът по данъчно право и процес отказа да провежда обучение в електронна среда. Тогава в продължение на повече от година д-р Гинка Симеонова пое цялата негова работа, без това да е нейно задължение. Направи го, за да не останат нашите студенти без занятия и оценяване като това беше направено от нея със знанието, че дейността ѝ не променя трудовото ѝ възнаграждение. Отбелязвам тази ѝ дейност защото това говори за етичните качества на кандидата и за лоялността ѝ към НБУ

В заключение констатацията ми е, че д-р Гинка Симеонова е един умен, работлив, коректен и много мотивиран млад човек и изследовател, който е подготвен за следващото ниво от академичното си развитие.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Смятам, че кандидатурата на гл. ас. д-р Гинка Валериева Симеонова отговаря на условията и изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ по право. Монографията и останалите публикации, с които кандидатства съдържат оригинални приноси към българската правна наука. Цялостната ѝ преподавателска, административна и обществена дейност следва да се оценят положително. Поради това предлагам на Научното жури да вземе положително решение и Академичният съвет на НБУ да избере гл. ас. д-р Гинка Валериева Симеонова на академичната длъжност „доцент“ на Нов български университет в професионално направление 3.6. Право (финансово и данъчно право и данъчен процес).

Проф. д-р Екатерина Михайлова